

DLA PIPER EVERYTHING MATTERS

**ENERGIESAMENWERKING IN
BEDRIJVENCLUSTERS**
Workshop – 27 september 2007

**Marijke Schurmans (DLA Piper) &
Bram Delvaux (IMER – KUL)**

LEUVEN INSTITUUT VOOR MILIEU- EN ENERGIERECHT

OVERZICHT

Deel I: Energiecentralisatie: vanuit een juridisch oogpunt

- Een contractueel overzicht van gebruikelijke elektriciteitsvoorziening
- Een alternatief: energiecentralisatie
- Voorbeelden van energiecentralisatie vanuit een juridisch oogpunt:**
 - Energiecentralisatie in Denemarken
 - Energiecentralisatie in Duitsland – Benelux – Frankrijk - Noorwegen
 - Energiecentralisatie in Frankrijk
 - Energiecentralisatie in Italië
 - Energiecentralisatie in België
 - Energiecentralisatie in Nederland

OVERZICHT

Deel II: Steunmaatregelen voor duurzaam ondernemen

- Call Ecologiepremie
- Verhoogde investeringsaftrek voor energie-besparende maatregelen
- Premies netbeheerders
- Vlaams certificatenstelsel (groene stroom en WKK)

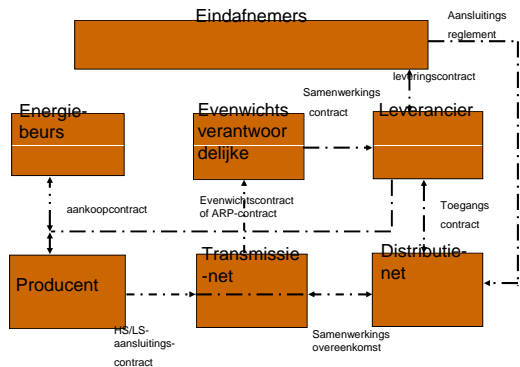

DEEL 1

Deel I: Energiecentralisatie: vanuit een juridisch oogpunt

CONTRACTUEEL OVERZICHT VAN GEBUIKELIJKE ELECTRICITEITSVOORZIENING

CONTRACTUEEL OVERZICHT VAN GEBUIKELIJKE ELECTRICITEITSVOORZIENING

- Voordelen van een 1-op-1-relatie:**
- Duidelijkheid omtrent contractspartijen
 - Minimum decretale voorzieningszekerheid van electriciteit (wel minimaal)
- Nadelen van een 1-op-1-relatie:**
- Reglementen zijn eenzijdig opgesteld – weinig onderhandelingsruimte
 - Heel wat tussenpersonen – doorschuiven van risico's
 - Kosten (bv. ter dekking van netwerk, tussenpersonen) kunnen hoog oplopen

Een alternatief: energiecentralisatie

Energiecentralisatie: het clusteren van gebruik van utilities (bv. water, gas, stoom, electriciteit) en installaties in groepsaankoop.

Duurzame ontwikkeling van een bedrijventerrein op 3 niveaus:

- Op niveau van inrichting van bedrijventerrein
- Qua samenwerking tussen bedrijven onderling
- Op individueel bedrijfsniveau

Parkmanagement is daarbij cruciaal
Voordelig voor bedrijven en milieu

Voorbeelden van energiecentralisatie vanuit een juridisch oogpunt

Voorbeeld van Kalundborg - Denemarken

Spontaan gegroeid duurzaam bedrijvenpark in 1980

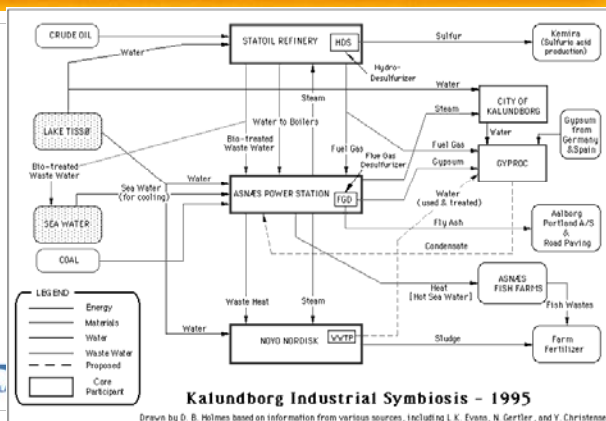
Intensieve samenwerking m.b.t. grondstoffen en energie

6 belangrijkste deelnemers:

- Asnaes (electriciteitsproducent)
- Statoil (olie raffinaderij)
- Novo Nordisk (multi-national biotechnologie)
- Gyproc (pleister producent)
- Biotechnisk Jordens (bodemsanering)
- De stad Kalundborg (verdeelt energie en water afkomstig van dit bedrijvenpark aan 20.000 inwoners en industrie)

Kalundborg (Denemarken)

Kalundborg (Denemarken)

Juridische structuur:

Bestaande uit bilaterale contracten – afbakening van aansprakelijkheden

Geen overkoepelende structuur

Ontstaan via gebruikelijke financiering – geen subsidiëring

Door nauwe samenwerking tussen bedrijven zijn kosten inzake energie aanzienlijk gedaald:

- Geen bijkomende infrastructuurkosten (bv. pijpleidingen voor vervoer van grondstoffen)

- Afbakening van risico's verbonden aan vervoer en levering

- Energie-efficiëntie

Fragiele structuur: weinig partners + grote afhankelijkheid van elkaar

Energiecentralisatie in Duitsland – Benelux – Frankrijk – Noorwegen

Voorbeeld van publiekrechtelijke energiecentralisatie in Duitsland – Benelux – Frankrijk: Trianel Energie

Pan-Europees samenwerkingsverband van autonome gemeentelijke energiebedrijven in Duitsland – Benelux – Frankrijk (ontstaan in 1999) inzake gas en electriciteit

Via oprichting van een joint venture

Treden op als energie traders en gebruiken het gebruikelijk energie netwerk

Investeren ook in hernieuwbare energie projecten

Voorbeeld van privaatrechtelijke energiecentralisatie in Duitsland-Noorwegen:

samenwerking Starcraft (Noorwegen) met Marke (D): private joint venture

Oprichting van een gasfire power plant

Probleem inzake aansluiting op het Duits netwerk

Energiecentralisatie in Frankrijk

Exeltium (Frankrijk):

7 bedrijven: Air Liquide, Alcan, Arcelor, Arkema, Rhodia, UPM-Kymmene en Solvay

Ondersteund door de Franse overheid

Participatie van derden mogelijk voor zover voldaan aan criteria zoals vooropgesteld door Franse overheid (bv. regelmatig energieverbruik en energie belangrijkste bron)

Lange-termijncontracten (15 à 20 jaar) waarbij trekkingsrechten met Europese energieproducenten is voorzien (met EDF Group (jan 2007)) – stabiele bevoorrading tegen lage kosten

Discussie omtrent mededinging

Energiecentralisatie in Italië

Gekenmerkt door grote verdeeldheid van kleinere projecten inzake energiecentralisatie:

Hoofdzakelijk in streken zoals Emilia Romagna en Lombardije

Initiatief gaat uit van lokale en regionale overheden – via overheidsopdrachten verzoek tot financiering van kleinere hernieuwbare energie projecten (co-generation, biomassa)

Doel om landbouwers en lokale overheden te voorzien van stoom en elektriciteit

Stoom voorzien via geëigende leidingen
 Electriciteit voorzien via directe leiding of via DNB

Juridische structuur:

Oprichting van ad hoc consortium of pro quota consortium (private ontwikkelaars – geregeld bij Italiaanse Civil Code) – lokale subsidies (30-40%)

Oprichting van een publiekrechtelijke vennootschap (publieke deelnemers)

Energiecentralisatie in België

Blue Sky:

7 bedrijven: Arcelor, BASF Antwerpen, Air Liquide, Duferco, Umicore, Tessenderlo Chemie en Solvay

Vergelijkbaar met Exeltium – lange termijn contracten met energieproducenten

Investering in hernieuwbare energie (biomassa, nucleaire energie)

Union Minière – D&C Energy ICT:

Centralisatie van energieverbruiken van 4 vestigingen van Union Minière
 Beheer en aankoop van energie op groepsniveau

Degussa – Electrabel - E.ON:

Samenwerking voor bouw van WKK op Antwerpse site van Degussa
 50/50-joint venture (Electrabel-E.ON)

Zandvliet Power (BASF – Electrabel – RWE):

Samenwerking voor bouw Steg-centrale op Antwerpse site van BASF

Energiecentralisatie in Nederland

Heel wat voorbeelden in Nederland: zie www.duurzamebedrijventerreinen.nl

EcoPark Emmeloord: gezamenlijke energie-inkoop via wind- en zonne-energie d.m.v. individuele bijdrage in kosten van aanschaf van installaties

Eurogen CV:

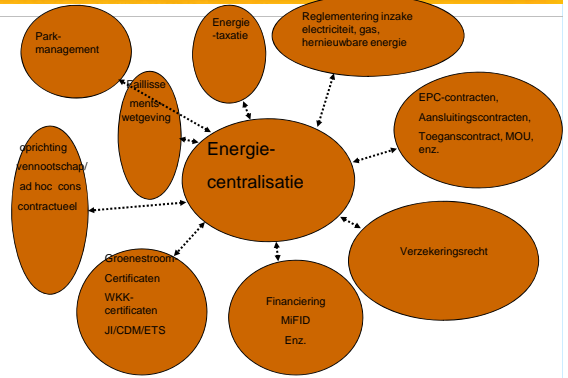
Joint venture van Air Liquide, Lyondell Chemical Nederland, Huntsman Polyurethanes en ENECO

Gezamenlijk gebruik van energiebronnen

Samenwerking verliep eerst problematisch omwille verschillende nationaliteiten van bedrijven

Waar aan te denken bij energiecentralisatie (exemplatief opgesomd)?

Deel II

LEUVEN

Deel II: Steunmaatregelen voor duurzaam ondernemen

Steunmaatregelen energiebewust ondernemen

LEUVEN

Overzicht

	Call Ecologiepremie Verhoogde investeringsaftrek voor energie-besparende maatregelen Premies netbeheerders Vlaams certificatenstelsel

Call Ecologiepremie

	Wettelijk kader Europese kaderregeling inzake staatsteun ten behoeve van het milieu (2001/C37/03) Decreet van 31 januari 2003 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (Hoofdstuk III) Besluit van de VL Regering van 16 mei 2007 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het VL Gewest Oproep met wedstrijdformule 3 calls per jaar waarom wedstrijdformule?

Call Ecologiepremie

	Welke ondernemingen? exploitatiezetel VL Gewest uitzonderingen Welke investeringen? enkel investeringen in technologieën die voorkomen op de limitatieve technologieënlijst ongeveer een 125 technologieën per call aanpasbaar (!) performantiefactor per technologie

Call Ecologiepremie

	Wegingscoëfficiënten performantiefactor (gewicht 90%) niet doorslaggevende criteria cashflowratio (gewicht 3%) toetreding tot het auditconvenant (gewicht 3%) beschikken over een milieucertificaat Hoeveel bedraagt de ecologiepremie? verdeling tot uitputting enveloppe KMO's: 20% grote ondernemingen: 10% maximumsteun: 1.500.000 euro steun wordt berekend op de ecologische meerkost van de in aanmerking komende investeringscomponenten

Call Ecologiepremie

	Termijnen ecologie-investeringen mogen pas starten na de indiening van de subsidieaanvraag (datum eerste factuur, akte bij verwerving van een onroerend goed, afsluiten leasingovereenkomst) investeringsstermijn tot drie jaar na de beslissing tot toekenning van de steun investeringen moeten gedurende 5 jaar door de onderneming geëxploiteerd en behouden blijven. www.vlaanderen.be/ecologiepremie

Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende maatregelen

	Verhoogde aftrek belastbare winst voor energiebesparende investeringen Wettelijk kader: artikel 69 Wetboek der Inkomstenbelastingen 1993 Wie komt in aanmerking? nijverheids-, handels- en landbouwbedrijven gevoerd door natuurlijke personen of rechtspersonen

Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende maatregelen

LEUVEN

Percentage investeringsaftrek

Basisaftrek (afhankelijk van de index investeringen) + 10% verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende maatregelen = 13,5% voor 2007 (aj 2008)

Cumuleerbaar met ecologiepremie (!)

Welke investeringen?

limitatieve lijst van 12 categorieën

voorbeelden: isolatie van gebouwen, isolatie van leidingen, warmterecuperatie, energierecuperatie, WKK, hernieuwbare energie, productie en gebruik biomassa, ...

voor aanpassingen van bestaande installaties (min. 3 jaar oud) met uitzondering voor WKK, industriële processen, biomassa, hernieuwbare energie en spoor- en waterweg

Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende maatregelen

LEUVEN

Bedrag investeringsaftrek

aanvaard bedrag ifv energiebesparing (bvb. 20% energiebesparing = 20% van het investeringsbedrag)

Timing

ten laatste 3 maanden na afsluiten van het boekjaar projecten over meerdere jaren: jaarlijks

Waar?

Vlaams Energie Agentschap (VEA)
aanvraagformulier: www.energiesparen.be

Premies netbeheerders

LEUVEN

Gemengde (EANDIS) en zuivere (Inter Energa en Infrac) intercommunales

Wettelijk kader:

Besluit van 2 maart 2007 van de VL Regering inzake de openbare dienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik

verplichting primaire energiebesparing

Wie komt in aanmerking?

KMO, Grote onderneming, overheid, particulieren

Premies netbeheerders

LEUVEN

Welke premies?

afhankelijk van netbeheerder tot netbeheerder

premie is afhankelijk van maatregel tot maatregel

voorbeelden: condensatietechnieken, relighting en new lighting, isolatie, superisolerende beglazing, zonneboiler, etc.

Cumuleerbaar met ecologiepremie en verhoogde investeringsaftrek (!)

Vlaams certificatiesystemen Groenestroomcertificaten (GSC'en)

LEUVEN

Wettelijk kader:

Decreet van 17 juli 2000 houdende organisatie van de Elektriciteitsmarkt

rechtsgrond systeem van GSC'en

quota GSC'en en boetes

Vlaamse minimumprijzen voor GSC'en afhankelijk van de technologie

Besluit van 5 maart 2004 van de VL Regering inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen

praktische uitwerking systeem van GSC'en

garantie van oorsprong

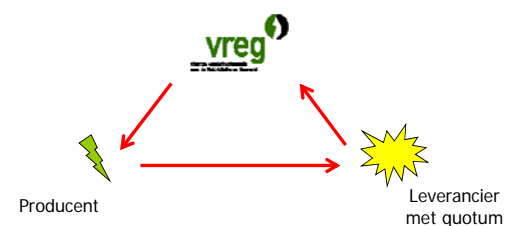
(KB van 16 juli 2007 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen)

Federale minimumprijzen voor GSC'en

Vlaams certificatiesystemen Groenestroomcertificaten (GSC'en)

LEUVEN

Principes steunmechanisme GSC'en

LEUVEN

Principes van het steunmechanisme

Toekenning van GSC:

producent kan GSC aanvragen bij de VREG
1 GSC per MWh elektriciteit uit HEB

Handel in GSC'en

Inlevering van GSC'en:

leveranciers
aantal = percentage van hoeveelheid geleverde elektriciteit aan
eindafnemers in voorgaand jaar
boete (125 euro/GSC)

DLA PIPER

Minimumprijzen GSC'en

LEUVEN

DNB betaalt per GSC:

450 euro: zonne-energie (installatie na 01/01/06)

95 euro: waterkracht, getijden-, golflagenenergie,
aardwarmte

80 euro: wind, stortgas, organisch-biologische stoffen

Duur:

tot 20 jaar na indienstname voor PV

tot 10 jaar na indienstname voor andere

→ Daarna: marktprijs: momenteel gemiddeld 100 euro

Energiebeleidsovereenkomst ter ondersteuning
van groenestroomproductie

DLA PIPER

Vlaams certificatenstelselen
WK-certificaten (WKC'en)

LEUVEN

Wettelijk kader:

Decreet van 17 juli 2000 houdende organisatie van de
Elektriciteitsmarkt

rechtsgrond systeem van WKC'en
Boete vanaf 2006: 45 euro

Besluit van 7 juni 2006 van de VL Regering ter
bevordering van de elektriciteitsopwekking in
kwalitatieve warmtekrachtinstallaties

criteria voor kwalitatieve WKK
Doelstellingen of quota kwalitatieve WKK
modaliteiten WKK-certificatenstelselen
garantie van oorsprong

Praktische uitwerking systeem van GSC'en

DLA PIPER

Prijs WKC'en

LEUVEN

Minimumprijs: 27 euro

tot 10 jaar na indienstname installatie
voor installaties na 30/06/2006

Gemiddelde marktprijs sinds 31/06/2006: 42 euro

www.vreg.be

DLA PIPER

... ?

LEUVEN

DLA PIPER

DLA PIPER

EVERYTHING MATTERS

LEUVEN

Voor meer informatie:

Marijke Schurmans, advocaat DLA Piper UK LLP
marijke.schurmans@dlapiper.com

Bram Delvaux, doctoraatsstudent, IMER – K.U.Leuven en
Raadgever Energie Viceminister- President, Fientje Moerman
bram.delvaux@law.kuleuven.be